

האם תלחם אמריקא על המזרח הקרוב - או תפקיר אותו לנפשו? מורגנטוי סבור שהמזרח הקרוב חשוב לאמריקא. אמרתי שוודאי חשוב, אבל איני יודע מה הן חכניות המטה. אם כדאי יהיה לו להחזיק מה כוח גדול, כי אמריקא תנהל מלחמה עולמית. בכל אופן לא תשלח הנה אמריקא כוח גדול אך ורק להגן עלינו. לא תרכיב ולא אנו נוכל לעמוד לבדנו בפני הצבא הרוסי אם הם יגיעו הנה. (2) איני יודע אם תפרוץ מלחמה ומתי. בינתיים חשוב לנו מה יקרה בשנים הקרובות. כל מבטחנו הוא בעליה. רומניה סגורה, אבל לא נוכל לוותר בנקל על טאות אלף היהודים. יש עוד עליה ספולין, ציחיה, בולגריה. אם יש איזה סיכוי שהוא להביא יהודים מהמזרח וביחוד מרומניה - אסור לנו להפקיר אותם (נחתי לו חיזור ספורס בסצב יהודי רומניה). (ג) אנגליה. בשעה שלגבי אמריקא העיקר זה רוסיה, לגבי אנגליה יש שיקולים אחרים: ערבים, סודן, סואץ, התחרות עם צרפת, התחרות עם אמריקא גומה במזרח הקרוב. ואם גם אמריקא תהיה פרו-ישראל, איני יודע אם אנגליה - מחוץ חשבונותיה היא לא תנהל מדיניות עוינת כמו שהיא מנהלת, ולא הזיין הערבים, ולא תיתן להם להשאליס אחנו. ולכן אין הדבר כל כך פשוט. הוא אמר שעכשיו אנגליה לא מופלארית ^{באמריקא} ~~מופלארית~~, מפני שהכירה בסין. עניתי שאמריקא מוכרחה להשען על אנגליה, ומופלאריות זהו דבר חולף.

21.1.50, ג' שבט

בבוקר ההיעצות בביתי של קטלן עם זיאטה, ענחט, משה, זלמן, יוסף על הקואליציה עם מ"מ והצח"כ. לא חכמנו הרבה סבירור נוסף זה. לדעת זלמן יבקשו מלבד "הכנית מוסכמת" גם סגנות במשרד הבטחון ובמשרד חוץ.

- בשנים עשרה בא אצלי שוב מוגנסוי. לדעתו צריכה הממשלה לרכז באה"ב הפעולה למשיכת הון, ולא הסוכנות. כרגע נתן עשרים עוזרים עובדים בשביל הסוכנות. זה לא יתכן, כי בעלי ההון יהיו חלויים בממשלה בארץ. והדבר צריך להיות על יד הקונסוליה שלנו, ויש להקים ועדה מיעצת מאמריקנים שיעזרו. אם הוא מוכן לעמוד בראש ועדה כזו? עודנו מהסס.

חזרנו לבירור המדיני. הסברתי לו שלצעתי אין כל צורך לאמריקא שאנחנו נצחיר למפרע. עמדנו נהונה משני נימוקים: אידיאולוגי ומעשי: בלי היהדות שבמערב אין לנו קיום. היהדות במזרח משותקת וכלואה. לא יכלים לעלות, לא יכלים לשלוח כסף, לא יכלים להרים קולם. לאמריקא דרוש שבמזרח יהיה שלום ותעלה רמת החיים. בשני אלה תוכל לעזור. היתן לנו ציוד ואימון, תשפיע על מצרים להשלים אתנו, תעזור להעלות רמת החיים במזרח - אנחנו נוכל לעזור הרבה לכך. ואשר למלחמה - הכל תלוי בתכניות המלחמה. יתכן שיש לאמריקא תכניות אלטרנטיביות: במקרה מסוים להלחם פה, במקרה אחר - לא. לא ברור מה יהיה גורל איטליה או גם צרפת אם תפרוץ מלחמת עולם, וודאי התכניות של אמריקא ישתנו. שאלתיו אם יתכן להסביר כל הדברים - מהוך מחן זמן מספיק - לנשיא בגלוי לב גמור? אם באמת הנשיא מכריע בשאלות הגדולות. מורסנגוי ענה על שתי השאלות בחיוב. אם אוזמן - תהיה לי האפשרות להסביר הכל, והאיש שמכריע - הוא הנשיא. הוא עדיין מעוניין ביהודים. מתכוון "לרוץ" בשנת 1952, נוכח שלפועלים וליהודים יש כוח בני. ו-נ.י. היא כמעט מכרעת.

- סעדו אצלנו המקדונלדים, שרף ואשתו, יעקבסון ואשתו, נחמיה וחדו.

- בשש אה"צ החיעצות עם גולדמן, לוקר, קפלן, משה, לנדור, אשכול. לדעת לנדור אפשר לקבל מגרמניה כשלוש מאות מיליון לירות פיצויים - בעד נכסים

בלי יורשים, בעד חביעות אישיות ובעד נזקים. מ"הארצות" ומהמשלה המרכזית בבון.
הם יתנו מרקים - ובעד המרקים נקנה דברים בגרמניה: צנורות, מכונות ועוד. קפלן
חלק על המספר של לנדוויר, לדעתו אפשר להשיג או 150 מיליון דולר, גם ממזרח
גרמניה. סיכמנו שיש לגשש החילה ולהבדוק מה יש להשיג, מה יכלה הארץ לקלוט, ואז
נביא הדבר לממשלה ולסוכנות להחלטה.

- סיפרתי לך ולקפלן הצעת מורגנסווי על נסיעתי. משה פתיחס למורגנסווי
באי-אימון. ימלגרף לאילת לשאול דעתו, כי יש לו קשרים בבית הלבן.

22.1.50, יום א' ד' שבט

בבוקר עבדתי במשרד.

בצהריים עליתי לירושלים לישיבה המשוחמט עם הסוכנות. אין לי תשנבה מלאה לכל
השאלות שמעוררת הקמת המדינה ביחס לתנועה הציונית, אבל הנחות אלו לדעתי מכריחות.
ואין המדינה לבדה יכלה לבצע החזון הציוני. ודרושה עזרת כל העם ודרוש קיום
ההסתדרות הציונית.

(2) כל מה שנעשה בתחומי המדינה כפוף למדינה, וההס' הציונית עושה מה שהמדינה
אינה מוסמכת לעשות או אין ביכלתה.

(3) אין ההסתדרות הציונית מוסמכת דרכה של המדינה לחלקי העם השונים בחפוצות,
ואין היא כהערכת בתחומי הפעולה של המדינה.

(4) לנציגות ההס' הציונית במדינה ישראל ניתן מעמד של שגרירות.